

17 iunie 2013

***Precizări ale Ministerului Afacerilor Externe
cu privire la atribuțiile ce îi revin în relația cu Institutul Cultural Român***

Ministerul Afacerilor Externe a luat act de decizia Comisiilor reunite pentru cultură și pentru politică externă din Senatul României privind revocarea din funcție a conducerii operative a ICR.

Deși în ultima perioadă au existat mai multe comentarii făcute de către președintele ICR, domnul Andrei Marga, privind cooperarea Institutului cu instituția noastră, Ministerul Afacerilor Externe a manifestat reținere în a se exprima public pentru a nu influența analiza și deciziile Comisiilor competente din Senatul României.

Față de ultimele ieșiri publice ale președintelui ICR, ne simțim datori, pentru corecta informare a opiniei publice, să facem următoarele precizări.

I. Atribuțiile Ministerului Afacerilor Externe în raport cu ICR și cu Institutele din străinătate

Institutele Culturale Românești din Străinătate - ICRS - funcționează pe baza Legii 356/2003 și a HG 492/2004, conform cărora Ministerul Afacerilor externe are ca atribuție finanțarea activității administrative a celor 18 ICR-uri din străinătate (chirii spații, chirii locuințe, salarii personal, întreținere, etc.). Nu are nici un fel de atribuții în ceea ce privește programele culturale, acestea fiind finanțate și coordonate exclusiv de ICR București.

În proprietatea MAE se află 7 sedii ICR iar 11 sedii utilizate de ICR sunt închiriate.

În anul 2012 a fost adoptată OUG 27/2012, prin care ICR trece sub control parlamentar, rolul de control și decizie aparținând comisiilor de Cultură și Politică Externă ale Senatului.

Responsabilitățile MAE în gestionarea ICRS (asimilate misiunilor diplomatice ale României) rămân neschimbate:

- asigurarea bugetului pe linie administrativă
- funcționarea personalului
- infrastructura logistică.

Conținutul activității ICR și finanțarea programelor, controlul calității, politicile și strategia ICR revine în exclusivitate ICR București.

Ministerul Culturii avizează, alături de MAE, propunerile de numire a directorilor și directorilor adjuncți, înaintate de ICR București comisiilor din Senat .

II. Atribuțiile Ministerului Afacerilor Externe în evaluarea Institutelor culturale din străinătate

Pe baza legii, Ministerul Afacerilor Externe realizează, o dată pe an, împreună cu ICR, evaluarea activității directorilor de ICR-uri. Evaluarea se realizează de către o comisie mixtă formată din reprezentanți ai ICR și MAE. ICR București analizează conținutul, calitatea, eficiența și impactul programelor culturale.

În activitatea de evaluare, MAE are în vedere următoarele criterii:

- raporturile de colaborare cu direcțiile de specialitate din MAE.
- raporturile de colaborare cu misiunile diplomatice ale României (termenii colaborării, realizarea de proiecte în comun).
- valoarea programelor ICR-urilor în contextul obiectivelor de politică externă
- respectarea prevederilor statutului diplomatic privind neutralitatea politică
- concordanța cu criteriile și exigențele activității în sistemul diplomatic
- rezultatele obținute prin implicarea în activități academice, de colaborare cu partenerii locali și de gestionare a problematicii legate de prezența bursierilor români
- evidențierea raporturilor de colaborare cu membrii comunității românești.

În mod firesc, pot apărea suprapuneri sau diferențe, având în vedere setul diferit de criterii de evaluare aplicate, potrivit competențelor instituționale care decurg din lege, de către cele două instituții, MAE, respectiv ICR.

Trebuie subliniat faptul că, în acordarea calificativelor anuale, criteriile ICR, elaborate pe baza legii, prevalează.

III. Înființarea de noi Institute culturale în străinătate

Premisele necesare pentru înființarea de noi institute în străinătate sunt: temeiul legal intern (stipulat prin HG 492/2004) și extern (existența unor acorduri interguvernamentale), voința partenerului extern, demersul comun al celor trei instituții românești (ICR, MAE și Ministerul Culturii), îndeplinirea condițiilor logistice și financiare necesare.

În momentul de față funcționează 17 institute și o filială: Paris, New York, Budapesta cu filială Szeged, Berlin, Veneția, Roma, Viena, Praga, Londra, Madrid, Lisabona, Varșovia, Stockholm, Chișinău, Tel Aviv, Istanbul, Bruxelles). Totodată, în prezent, există baza legală internă pentru înființarea de noi ICR-uri la Kiev, cu filială la Cernăuți, la Moscova și la Beijing. Acestea pot fi înființate după ce țara gazdă își va fi dat acordul.

În ce privește înființarea unui nou institut cultural în sudul Germaniei, acesta nu a fost prevăzut inițial, prin HG 492/2004. Având în vedere existența mai multor opțiuni pentru sediu, Munchen și Nurnberg, este în curs de desfășurare o analiză în acest sens. Opțiunea exprimată de ICR a vizat crearea „unui Institut Cultural Român de sine stătător la Nurmberg-Munchen” lăsând la latitudinea MAE decizia finală întrucât finanțarea infrastructurii revine, conform legii, instituției noastre.

Luând în considerare cele de mai sus, MAE a consultat misiunile diplomatice de la Berlin și Munchen cu privire la cea mai bună soluție și întreprins o evaluare a costurilor pe care le-ar implica cele două opțiuni.

Trebuie specificat faptul că, înainte de a demara procedura de inițiere a unei Hotărâri de Guvern pentru înființarea unui nou institut cultural în Germania, este necesară obținerea acordului MAE german. Există o reacție pozitivă a landului Bavaria. Afirmatia că și guvernul federal și-ar fi exprimat acordul nu corespunde realității.

La momentul de față sunt studiate ambele opțiuni, fiind necesară finalizarea analizării posibilităților bugetare de suportare a costurilor (sediu și personal). Rolul decisiv în această privință îi revine Ministerului Finanțelor Publice. Despre aceste demersuri și stadiul lor ICR București a fost ținut în permanență la curent.

În cazul ICR Kiev, care, spre diferență de viitorul institut cultural din sudul Germaniei, are bază legală internă de înființare, subliniem faptul că, încă din 2007, partea română a înștiințat partea ucraineană despre deschiderea ICR Kiev și a filialei de la Cernăuți în aceleași condiții în care a fost deschis și Centrul de Informare al Ucrainei la București, respectiv ca secții culturale ale Ambasadei României la Kiev și ale Consulatului General al României la Cernăuți.

În prezent continuă demersurile pentru închirierea unui sediu al ICR Kiev în condițiile agreeate de MAE și ICR.

În finalul acestor precizări pe care le apreciem necesare pentru o corectă informare a opiniei publice, exprimăm o serie de considerații de ordin general.

Este incorectă încercarea Președintelui ICR de a transfera responsabilitatea exclusiv asupra MAE pentru eventualele disfuncționalități în activitatea ICR-urilor din străinătate. De altfel, ponderea celor două cazuri semnalate, Kiev și Munchen-Nurnberg, nu este de natură să altereze ansamblul activităților de promovare a culturii române de către sistemul ICR în străinătate.

Anumite dificultăți în activitatea unor ICR-uri semnalate de către misiunile diplomatice ale României din țările de reședință au fost provocate de reacțiile nefavorabile ale mediilor culturale și ale diasporei față de schimbările de personal operate de ICR. MAE a urmărit sistematic ca modificările în structura de personal să se facă în conformitate cu prevederile legii și a acționat conform solicitărilor președintelui ICR și hotărârilor Comisiilor de Cultură și Politică Externă ale Senatului, acestea din urmă având caracter obligatoriu.

În ceea ce privește dificultățile de ordin logistic și financiar, este cunoscut faptul că MAE dispune de resurse limitate. Acestea sunt folosite în conformitate cu legislația în vigoare încercându-se, în cât mai mare măsură, asigurarea bunei funcționări atât a ICR-urilor cât și a misiunilor diplomatice. Înființarea unor noi ICR-uri trebuie să țină cont de resursele financiare disponibile și de necesitatea de a asigura, în primul rând, buna funcționare a celor existente.

Totodată ținem să evidențiem faptul că dialogul dintre MAE și ICR este permanent, sistematic, dovadă fiind corespondența pe teme de interes precum și soluționarea, potrivit legii, a unui număr mare de solicitări. Este cu atât mai de surprinzător că două cazuri în curs de soluționare, unde, așa cum am arătat, procedura și durata parcurgerii procedurii nu depind de MAE, sunt invocate ca principale cauze ale neajunsurilor în activitatea ICR.

Tratarea în această manieră a problemelor ar putea reflecta lipsă de sinceritate și o incorectă abordare din punct de vedere politic a responsabilității fiecărei părți față de activitatea de promovare a culturii românești și a imaginii României în străinătate.

Ne exprimăm convingerea că, pe baza continuării dialogului interinstituțional și respectării riguroase a legii, problematica rămasă în suspensie va fi finalizată în cel mai scurt timp. O analiză a activității ICR-urilor din străinătate solicitată de șeful Guvernului, desfășurată sub coordonarea Comisiilor de Cultură și Politică

ROMÂNIA
Ministerul Afacerilor Externe

Aleea Alexandru nr. 31, Sector 1
București 011822, România

Tel.: +40 (0)21 319 2108

+40 (0)21 319 2125

Fax: +40 (0)21 319 6862

www.mae.ro

Externă ale Senatului, conform prevederilor legale, nu poate fi decât benefică în identificare problemelor, soluțiilor, responsabilităților fiecărei părți.

Conlucrarea, și nu atitudinea de adversitate și învinovățire a partenerului este soluția pe care continuăm să o promovăm.